

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 42/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť _____, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Geregom, Advokátska kancelária GREG & MESSINGEROVÁ, s. r. o., Horná Strieborná 4, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Okresného súdu Košice I sp. zn. 1 Ntt 35/2006 z 8. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť _____ o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. januára 2017 doručená sťažnosť _____ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazom

Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 Ntt 35/2006 z 8. apríla 2010 (ďalej aj „príkaz okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre zločin marenia spravodlivosti v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 3 T 90/2013. V prípravnom konaní mal okresný súd vydať príkaz sp. zn. 1 Ntt 35/2006 z 8. apríla 2010 na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, ktorý podľa sťažovateľa nespĺňa podmienku legality zásahu do jeho práva na súkromie tak, ako ho definuje nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 274/05. V podrobnostiach rozoberá obsah a náležitosti návrhu na vydanie označeného príkazu, keďže neurčuje, v ktorej konkrétnej trestnej veci mal byť takýto návrh podaný. Podľa názoru sťažovateľa je medzi petitom podaného návrhu a jeho odôvodnením „*značný rozpor, keďže petit uvádza trestné konanie podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. avšak odôvodnenie návrhu popisuje skutok kvalifikovaný ako trestný čin podľa § 344 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. Tento nesúlad nie je možné bez ďalšieho odôvodniť ako chybu v písaní, nakoľko dňa 01.04.2010 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. pod ČVS: PPZ-92/BOK-VZ-2010...*“. Označený príkaz rovnako podľa sťažovateľa nespĺňa ani podmienku proporcionality, pretože zo „*spisového materiálu ani z predložených dôkazov, ktoré mali byť podkladom súdu pre vydanie príkazu nevyplýval odôvodnený predpoklad, že vykonaním obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov zo stretnutí s inými osobami bude preukázané konanie, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie... a ktorým bol samotný príkaz odôvodnený, a to kontaktovanie v snahe dosiahnuť zmenu jeho výpovede.*“.

3. Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti s poukazom na zákonné znaky trestného činu nadržovania podľa § 339 Trestného zákona spochybňuje právnu kvalifikáciu konania, pre ktoré malo byť postupom podľa § 114 Trestného poriadku žiadané vydanie napádaného príkazu. Zároveň namieta, že v danej veci došlo k odsunutiu vznesenia obvinenia na neskorší čas, čo s odkazom na súdnu prax (rozhodnutie č. 60/2006 zbierky Zo súdnej praxe) hodnotí ako podstatnú chybu celého prípravného konania. Napádaný príkaz okresného súdu považuje za nedostatočne odôvodnený, pričom okresný súd «*bol povinný*

jednoznačne odôvodniť, prečo... by sa zvukový záznam mal vzťahovať aj na porady advokáta – obhajcu s klientom...

Pokiaľ však súd zvolil formuláciu „stretnutie“ s doposiaľ presne nezistenými osobami v priestoroch ÚVTOS Ilava, potom sa takýto príkaz mohol vzťahovať jedine na stretnutia odsúdeného s inými osobami vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko takéto stretnutia nie sú v zákone výslovne upravené...

Vykonanie záznamu podľa § 114 Tr. por. je samo o sebe mimoriadne závažným zásahom do práva na súkromie. O to závažnejším je potom vyhotovenie záznamu z porady medzi obhajcom a jeho klientom, ktorej obsah navyše podlieha aj povinnosti mlčanlivosti advokáta v zmysle príslušných ustanovení Zákona o advokácii a Advokátskeho poriadku.

Z odôvodnenia príkazu nevyplýva žiadna skutočnosť, prečo by súd mal povoliť vykonávanie záznamu z porád s bližšie nešpecifikovaným okruhom obhajcov, ktorých v súčasnosti je už niekoľko tisíc. Pokiaľ súd jednoznačne neuviedol, že záznam sa má vzťahovať aj na porady medzi a jeho obhajcom, k takémuto záveru nie je možné dospieť iba výkladom znenia príkazu.

V uvedených súvislostiach odkazujem aj na nález ÚS SR I. ÚS 114/2012 zo dňa 13.6.2012, v zmysle ktorého je potrebné dodržať bez akýchkoľvek pochybností to, že príkaz (a aj súhlas) musia byť odôvodnené v každom prípade, pretože ide o závažný zásah do základného práva dotknutej osoby, ktorá nemá možnosť podať opravný prostriedok a o príkaze sa spravidla dozvedá až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania príkazu vyžaduje relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky na zásah do práva na súkromie. Bez konkrétneho odôvodnenia je súhlas či príkaz spravidla nepreskúmateľný. Vzhľadom na utajený charakter odpočúvania nič nebráni tomu, aby dôvody, ktoré viedli súd k vydaniu príkazu, boli konkrétne uvedené. Rozhodnutiami v tomto konaní pri pohľade na ich charakter možno konštatovať, že odôvodnenia obsiahnuté v príkaze sú formálne v rámci ich odôvodnenia nie sú uvedené žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré viedli k vydaniu príkazu, pretože text odôvodnenia iba cituje žiadosť, na základe ktorej má byť príkaz vydaný a aj to vo všeobecnej rovine. Táto okolnosť je o to závažnejšia, že ide o rozhovor medzi obhajcom a klientom, ktorá má vysoko intímny charakter a je len vecou obhajcu, ako vyhodnotí stav informácií, o ktorých

hovorí so svojim klientom. Tvrdím naďalej, že je nepochybné, že pokiaľ ide o mňa sťažovateľa, došlo k porušeniu základného práva vyplývajúceho z čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy SR a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru, pričom niet pochybností, že došlo aj k narušeniu iných práv dotýkajúcich sa základných ľudských práv a slobôd.».

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci takto rozhodol:

„1/ Základné práva sťažovateľa podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy SR a jeho práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Okresného súdu v Košiciach I INtt 35/2006 zo dňa 8.4.2010 porušené boli.

2/ priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 Eur..., ktoré je Okresný súd v Košiciach I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3/ Okresný súd v Košiciach I je povinný uhradiť trovy konania v sume 475,93 EUR... do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Ústavný súd opakovane pripomína, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania (m. m. III. ÚS 18/04, III. ÚS 180/2010, I. ÚS 433/2011, I. ÚS 542/2012 a iné).

9. Z relevantnej judikatúry ústavného súdu (napríklad IV. ÚS 216/2013) tiež vyplýva, že dotknutá osoba môže v trestnom konaní pred súdom namietať nezákonnosť dôkazov, avšak môže tak urobiť len pri súčasnom splnení dvoch podmienok: trestná vec musí dospieť do štádia súdneho konania a dotknutá osoba musí byť stranou v trestnom konaní, či už ako obžalovaná alebo ako poškodená. Zároveň to znamená, že ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch, ktoré sa pred trestný súd vôbec nedostanú, ale ani v prípadoch takých dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní.

10. Ústavný súd dopytom na Okresnom súde Banská Bystrica zistil, že konanie vedené pod sp. zn. 3 T 90/2013 vzťahujúce sa aj na sťažovateľa v postavení obžalovaného, v ktorom majú byť na základe napádaného príkazu okresného súdu ako dôkazy použité aj vyhotovené záznamy, nebolo dosiaľ právoplatne skončené, pričom vo veci sa posledné hlavné pojednávanie uskutočnilo 11. novembra 2016.

11. Pokiaľ teda sťažovateľ tvrdí, že v jeho trestnej veci boli informačno-technické prostriedky použité nezákonným spôsobom, túto argumentáciu môže sťažovateľ predložiť

v rámci konania, v ktorom bolo proti nemu vznesené obvinenie, osobitne v konaní pred všeobecným súdom v rámci svojej obhajoby, keď môže požiadať, aby nezákonne získané záznamy z použitia informačno-technických prostriedkov neboli pre svoju nezákonnosť považované za dôkazy a aby na ne všeobecný súd pri svojom rozhodovaní o jeho vine či nevine neprihliadal. Uvedeným postupom všeobecného súdu by následne došlo implicitne aj k uznaniu porušenia práv sťažovateľa, t. j. k zjednaniu nápravy porušovania ním označených práv. Uznáním porušenia práv podľa ústavy, dohovoru a listiny nie je iba výslovné deklarovanie ich porušenia, ale aj implicitné uznanie vyplývajúce z rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci (m. m. III. ÚS 83/05).

12. Je nepochybné, že v tomto prípade je sťažovateľ obžalovaný zo zločinu, v súvislosti s ktorým nebolo trestné konanie dosiaľ právoplatne skončené. Nezákonnosť dôkazu získaného na základe napádaného príkazu okresného súdu tak má sťažovateľ možnosť namietať v priebehu trestného konania až do jeho právoplatného skončenia, teda vrátane využitia riadnych, ale prípadne (za splnenia zákonom ustanovených podmienok) aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

13. Subsidiarita právomoci ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd sa prejavuje aj v tom, že ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc len v tom prípade, ak sťažovateľ využije možnosť namietať porušenie svojich práv v priebehu konania pred tými orgánmi verejnej moci, ktoré sú príslušné konať v jeho veci. Keďže sťažovateľ takúto možnosť stále má v prebiehajúcom trestnom konaní, ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (mutatis mutandis I. ÚS 604/2014, I. ÚS 663/2014, II. ÚS 7/2013 a III. ÚS 463/2012).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2017